

hitte volna-e valaki, hogy oly sok küzdelemben került neki a nemzeti színházba bejutni, s, a mi legszomorúbb, épen azért, mert ragyogó tehetség volt*)?!

*) Még egy másik erő is tűnt föl akkoriban a nemzeti színházban kevesebb szerencsével ugyan, mint Hollós Nelli, de szintoly fényes sikert aratván később a külföldön, mint ez utóbbi hazájában. Ertem Csillag Rózát, ki 1846-dik évi június 9-dikén tette első kísérletet Magyar szerepben, Hunyadi László-ban, s mind szép és erőteljes kifejelet várato hangja, mind elfogulatlan játéka után buzdiólag fogadtatt s gyakori tapsokkal jutalmaztatott. — Nem lesz tán érdektelen, e nagy hírre jutott honleányunkról, ki kicsinyes aranykötések s illelen bánásmódok külföldre kényszerítettek menekülni, néhány adatról kivül azon időből, melyben fényes jövődjének alapját mevetette, s mely a nagy közönség előtt eddig teljesen ismeretlen.

Julius vége felé volt 1850-ben, midőn Csillag Róza a Holheim igazgatása alatt álló kisebb udvari színház iródjában anyjával együtt megjelent, s mint „altistáné” szerződést kívánt. Prochdi Proch és Laudig előtt Pierrotto szerepét énekelte, midőből, s ámbár szép alt hangjával tetszesz, iratott szerződéstni őt megsem lehetett, midőn e csak már két altistáné által be volt töltve; Róza csak azok nyilatkozott, mint choristáné belépni; de a nagy különbség tetszik, mégis úgy volt, hogy az igazgatóság nem volt azon helyzetben ajánlatát elfogadhatni, mert az operai személyzet teljes létszámánál fogva nem lehetett azt egyetlen egyennel sem szaporítani; kétséghevesre jött másnap Csillag Róza az udvari dalszínház akkori első karmesteréhez, Prochhoz, fölkeréveti, szíveskednék vele pár alt-szerepet (Pierrotto, Orsinit)

áttanulni, hogy aztán valami provinciálisan, sőt az akkori szerencsét próbálhasson. — Ez alkalommal az igazgatóságnak nekem Proch. kinek szíveskedésével a színházba jöttem, meg voltam lepetve Rózinak szép, nagy terjedelmű hangjától, s azon gondolatra jöttem, nem lenne-e képes „Fides”-t énekelni? a mi annál még nagyobb lett volna, mert a „Profeta” ugyanakkor épen felbuzgatott a hírességének, az udvari dalszínházban pedig nem akartott, mert a kik eddig a „Fides”-t énekeltek, Langgée, Behrendt-Brand és Wagner voltak, csak mint vendégek szerepeltek s ismét eltávolítás kérték. Kérdeztem Rózát, meddig időzhetik még a színházban, azt válaszolta: legfeljebb tizenegy napig, mert azon túl nem lesz miből élnie! — Jól van — mondtam, s meggyőződve előbb zeneképzettségéről azonnal hozzáfogtam a betanításhoz. — Tizenharmadik napon Csillag Róza az akkori intendans gróf Lanckoronszky s az egész directorium előtt általános meglegedésre énekelte a „Fides”-t, s augusztus 22-dikén (1850-ben) e szerepben először lépett föl az udvari színpadon oly fényes sikerrel, hogy azonnal ötezer s később tizenkétezer forintig emelkedő évi fizetéssel szerződötték. —

No, ezt is szerencsésen elszalasztottuk; pedig valaminth Hollós Nellit, úgy Csillag Rózát sem pótolta ki azóta se neki többé a nemzeti színháznál!

Frankenburg Adolff: Emlékiratok

Pécs, 1868, I-III.

p. IV. 92-3

PH3241

F7 E5

